עד שיכתוב אשורית ועל הספר ובדיו. לקמן מוקי לה בסמגילה וקשיא עלמנית לעלמים יפת ומיירי ולאי שכתוב בלשון שקורין לה בן הוי קורא על פה ולא יפת ואם כן קשיא לאמטמה לת הידים היו שנתנה לקרות ולכתב בכל לשון שמכירין בה ויש לומר דכיון שמיה כתיה לקרות אלא למכירים בה דין הוא שלא מטמא את הידים אבל היכא דכתיבה משורית (ח) כשירה אף למאין מכירין ומשום הכי דין הוא שמטמא את הידים:

שומרת יום כנגד יום תוכיח א שמטמאה משכב ומושב ואינה טעונה ספירת שבעה ואף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שמטמא משכב ומושב לא יהא טעון ספירת שבעה תלמוד לומר [1] מזובו וספר מקצת זובו וספר לימד על זב בעל שתי ראיות שטעון ספירת שבעה

אמר ליה רב פפא לאביי מאי שנא האי מזובו דמרבי ביה זב בעל שתי ראיות ומאי שנא האי [2] מזובו דממעט ביה זב בעל שתי ראיות אמר ליה אי סלקא דעתך האי למעוטי הוא דאתא לישתוק קרא מיניה וכי תימא אתיא מדינא שומרת יום כנגד יום תוכיח וכי תימא האי מיבעי ליה מזובו ולא (ו) מנגעו א"כ ליכתוב קרא וכי יטהר הזב ולישתוק מזובו למה לי לימד על זב בעל שתי ראיות שטעון ספירת שבעה: **מתני'** (ו ז) [3] אין בין מצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה אין בין טהור מתוך הסגר לטהור מתוך החלט אלא תגלחת וצפרים: **גמ'** הא לענין שילוח [וטומאה] זה וזה שוין מנהני מילי דתני רב שמואל בר יצחק קמיה דרב הונא [3] וטהרו הכהן מספחת היא ובכם בגדיו וטהר טהור מפריעה ופרימה דמעיקרא א"ל רבא אלא מעתה גבי זב דכתיב [1] ובכם בגדיו וטהר התם מאי וטהר מעיקרא איכא אלא [3] טהור השתא מלטמא כלי חרס בהיסט אע"ג דהדר חזי לא מטמא למפרע ה"נ [3] טהור [השתא מלטמא בביאה למפרע] אלא אמר רבא מהכא [4] והצרוע אשר בו הנגע מי שצרעתו תלויה בגופו יצא זה שאין צרעתו תלויה בגופו אלא בימים אמר ליה אביי אלא מעתה [5] כל ימי אשר הנגע בו יטמא מי שצרעתו תלויה בגופו הוא דטעון שילוח ושאין צרעתו תלויה בגופו אין טעון שילוח וכי תימא הכי נמי והא קתני אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה הא לענין שילוח ולטמויי בביאה זה וזה שוין א"ל ימי כל ימי לרבות מצורע מוסגר לשילוח (ט) אי הכי תגלחת וצפרים מ"ט לא דקתני אין בין טהור מתוך הסגר לטהור מתוך החלט אלא תגלחת וצפרים אמר אביי אמר קרא [6] ויצא הכהן אל מחוץ למחנה [7] והנה נרפא נגע הצרעת מי שצרעתו תלויה ברפואות יצא זה שאין צרעתו תלויה ברפואות אלא בימים: **מתני'** [א] [7] אין בין ספרים לתפלין ומזוזות [8] אלא שהספרים נכתבין בכל לשון [9] ותפלין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית רשב"ג אומר [1] אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יוונית: **גמ'** הא לתופרן בגידין ולטמא את הידים זה וזה שוין: וספרים נכתבין בכל לשון וכו': ורמינהו [10] מקרא שכתבו תרגום ותרגום שכתבו מקרא וכתב עברי אינו מטמא את הידים עד שיכתבנו בכתב אשורית על הספר ובדיו אמר רבא לא קשיא כאן

שתי ראיות מקרבן כדאמרן, והאי מזובו מרבי ליה לזב בעל שתי ראיות לספירת שבעה. אמר ליה אביי אי לאו לרבויי אתא לישתוק קרא מיניה ולא יכתוב מזובו כלל, וכי תימא הוה אתי מן הדין כדאמרינן והלא דין הוא כו', פרכינן עלה שומרת יום כנגד יום תוכיח ונדחה הדין. **ואם** תאמר האי מזובו לגופו בא, ללמד מזובו ולא מנגעו. אם כן היה לו לכתוב וכי יטהר הזב וספר לו, מזובו למה לי, אלא לא בא מופנה אלא ראיות שטעון ספירת שבעה. **תנא בתוספתא** אין בין זב לזובה אלא [שהזב] טעון [ביאת] מים חיים וזבה אינה טעונה ביאת מים חיים. אין בין זבה לנדה אלא קרבן. ז) אין בין נדה ליולדת אלא הבאת קרבן. אין בין נדה לשומרת יום כנגד יום אלא ספירת שבעה. [**מתני'**] אין בין מצורע **מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה** ב) ותגלחת וציפורין. פי' שני מצורעין, הנטהר מתוך הסגר כגון שנראתה בהרת באדם והסגירה הכהן פעם ראשונה ושנייה וראה והנה כהה הנגע ולא פשה הנגע וטהר, ונקרא מצורע מוסגר, אין עליו אלא טבילה והערב שמש. אבל אם פשתה וטמאו הכהן, נעשה מצורע צמות, והוא הנקרא מצורע מוחלט כדמתרגמינן לצמיתות לחלוטין, ועליו כת"ב והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע, וזוהו **פריעה ופרימה**. פריעה לגדל פרע שער ראשו ולכשיטהר טעון גילוח כל שערו, פי' פרימה קריעת הבגדים, ושילוח ציפור ושחיטת האחר. **הא לעניין שילוח מן המחנה**, כדכתיב וישלחו מן המחנה כל צרוע, זה וזה שוין, וכן לטמויי בביאה. **כדתנן** בנגעים פרק ז' הטהור מתוך הסגר פטור מן הפריעה ומן הפרימה ומן התגלחת ומן הצפורים, מתוך החלט חייב בכולם, וזה וזה מטמאין בביאה. **ותנן** נמי בפרק י"ב מצורע שנכנס לביה, הכלים שיש שם טמאים עד

ז) כ"ה גם בתוספתא דמכילתין אבל גרסה דל"ל בפרשת ז' וקרבן וכן לקמן אין בין נדה לשומרת יום וכו' אלא בפרשת ז' נמי צריך להגיה כזה וכ"ש. ח) תפר כאן ול"ל אין בין טהור מתוך הסגר לטהור מתוך החלט אלא תגלחת וכו'.

עין משפט נר מצוה

נח א מיי' פ"ל מהלכות מטמאי משכב ומושב הלכה ז ג:

נט ב מיי' פ"י מהלכות טומאת צרעת הל' י:

ס ג מיי' פ"ס מהלכות מטמאי משכב ומושב הלכה ט:

סא ד מיי' ם פ"י מהל' טומאת צרעת ה"י:

סב ה ו מיי' פ"ל מהל' תפילין הלכה יט:

סג ז מיי' פ"ט מהל' שאר מאכלות האסורות ה"י:

תורה אור השלם

1. וְכִי יִטְהַר הַזָּב מִזּוֹבוֹ וְסָפַר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים לְטָהֳרָתוֹ וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם חַיִּים וְטָהֵר: ויקרא טו יג
2. וְעָשָׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְיָ מִזּוֹבוֹ: ויקרא טו טו
3. וְרָאָה הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית וְהִנֵּה הַנֶּגַע הָלַם הַנֶּגַע וְלֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן מִסְפַּחַת הִיא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר: ויקרא יג ו
4. וְהַצָּרוּעַ אֲשֶׁר בּוֹ הַנֶּגַע בְּגָדָיו יִהְיוּ פְרֻמִים וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פָּרוּעַ וְעַל שָׂפָם יַעְטֶה וְטָמֵא טָמֵא יִקָּרֵא: ויקרא יג מה
5. כָּל יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יִטְמָא טָמֵא הוּא בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ: ויקרא יג מו
6. וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא נֶגַע הַצָּרַעַת מִן הַצָּרוּעַ: ויקרא יד ג

מוסף רש"י

ולטמא את הידים. לקמן ביקילתות משנה [שבת יד.) שנזכרו עליהן לטמא את הידים (לעיל ז.).

רבינו חננאל

אמר ליה רב פפא לאביי מאי שנא האי מזובו דממעט ביה זב בעל שתי ראיות לספירת שבעה. אמר ליה לזב בעל שתי ראיות אמר ליה אי לאו לרבויי אתא לישתוק קרא מיניה וכי תימא הוה אתי מן הדין כדאמרינן והלא דין הוא כו', פרכינן עלה שומרת יום כנגד יום תוכיח ונדחה הדין. **ואם** תאמר האי מזובו לגופו בא, ללמד מזובו ולא מנגעו. אם כן היה לו לכתוב וכי יטהר הזב וספר לו, מזובו למה לי, אלא לא בא מופנה אלא לראיות שטעון ספירת שבעה. **תנא בתוספתא** אין בין זב לזובה אלא [שהזב] טעון [ביאת] מים חיים וזבה אינה טעונה ביאת מים חיים. אין בין זבה לנדה אלא קרבן. ז) אין בין נדה לשומרת יום כנגד יום אלא ספירת שבעה. [**מתני'**] אין בין מצורע **מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה** ב) ותגלחת וציפורין. פי' שני מצורעין, הנטהר מתוך הסגר כגון שנראתה בהרת באדם והסגירה הכהן פעם ראשונה ושנייה וראה והנה כהה הנגע ולא פשה הנגע וטהר, ונקרא מצורע מוסגר, אין עליו אלא טבילה והערב שמש. אבל אם פשתה וטמאו הכהן, נעשה מצורע צמות, והוא הנקרא מצורע מוחלט כדמתרגמינן לצמיתות לחלוטין, ועליו כת"ב והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע, וזוהו **פריעה ופרימה**. פריעה לגדל פרע שער ראשו ולכשיטהר טעון גילוח כל שערו, פי' פרימה קריעת הבגדים, ושילוח ציפור ושחיטת האחר. **הא לעניין שילוח מן המחנה**, כדכתיב וישלחו מן המחנה כל צרוע, זה וזה שוין, וכן לטמויי בביאה. **כדתנן** בנגעים פרק ז' הטהור מתוך הסגר פטור מן הפריעה ומן הפרימה ומן התגלחת ומן הצפורים, מתוך החלט חייב בכולם, וזה וזה מטמאין בביאה. **ותנן** נמי בפרק י"ב מצורע שנכנס לביה, הכלים שיש שם טמאים עד

מסורת הש"ס

גליון הש"ם

מתני' אין בין מצורע. עי' מ"ק ז. תד"ה אמר רבי: **עין משפט** אות ד' מי' פ"י. לע"ז מכ' כלל כרמב"ם מזה ופסקוה בכרמב"ם מיירי לענין טומאה כלל למפרע אף לע"ז טומאה קלה. ועיין בספר חסדי דוד לענין לנעול פרי מוסר: **רש"י** ד"ה לתופרן בגידין וכו' בתפילין ומזוזות. עיין מסורה חות יאיר סימן קלב אות יג:

הגהות הב"ח

(ח) גמ' הא מיבעי ליה מזובו ומנגעו ל"ל: (ז) שם כל ימי לרבות מצורע מוסגר לשילוח (אי הכי מגלחת וצפרים וכו' בקפיפות אלא בימים) תפ"מ וע"ש פ"ק דמקצת שבת עמ' ד"ה תפלין וכו' מה שהגיהו בקונטרס], ו) לקמן יח. ירושלמי פ"ד מ"ה ה"ע ב,ו) [ד"ה פריעה אמרי ד"ה מוחלטן], ז) [ויקרא יג], ח) [מצורע מלבוש חציב פרשה ג], ט) [ויקרא יג], י) [ויקרא יד], י) [לקמן ט.].

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] **מתני'** אין בין ספרים כו'. ע"ש עיין ממזות דף ל"ש ע"ש מוס' ד"ה תפלין וכו' ודו"ק:

רבינו חננאל (המשך)

הקורות. מנא לן ופשיט לה רבה מהכא והצרוע אשר בו הנגע, דייקינן קרא דכתיב בו, מי שצרעתו תלויה בגופו טעון פרימה ופריעה, יצא מצורע מוסגר שאין צרעתו תלויה בגופו אלא בימים, כלומר במלאות ז' ימים ולא פשה הנגע נטהר. אי **הכי** לענייין שילוח נמי דהא כתיב כל ימי אשר הנגע בו יטמא וגו', נידוק נמי בו דכתיב בהאי קרא ונימא מי שצרעתו תלויה בגופו טעון שילוח מחוץ למחנה יצא מצורע מוסגר שאין טעון שילוח. ואם תאמר אין הכי נמי, והא דייקינן ממתניתין דקתני אין בין מצורע מוסגר כו' הא לעניין שילוח זה וזה שוין. **ופרקינן** אי הוה כתיב ימי אשר הנגע בו, כדקאמרת, השתא דכתיב כל, לרבויי מצורע [מוסגר] לשילוח. אי **הכי** דהאי כל לרבויי אתא, אפי' תגלחת וציפורין ניבעי. **ופרקינן** כתיב הנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע, וצוה הכהן ולקח למטהר שתי ציפורים חיות וגו' הצרוע שצרעתו [תלויה] בגופו ונתרפא טעון צפורים ותגלחת, יצא מצורע מוסגר שאין צרעתו תלויה ברפואות אלא בימים. [**מתני'**] **אין** [**בין**] **ספרים לתפילין ומזוזות אלא שהספרים** כו'. דייקינן מינה הא לתופרן בגידין, ולטמויי את הידים ככתבי הקודש, אלו ואלו שוין. **ואקשינן** וספרים הנכתבין בכל לשון מטמאין את הידים, **והתנן** בסוף מסכת ידים תרגום שבעזרא ושבדניאל מטמא את הידים, תרגום שכתבו עיברית ועיברית שכתבו תרגום וכתב עברי אינו מטמא את הידים עד שיכתבנו אשורית על עור ובדיו. **ופריק רבה**

משום הכי: